

Belügyminisztérium
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Országos Tűzoltósági Főfelügyelőség

H-1149 Budapest, Mogyoródi út 43. ☒: 1903 Budapest, Pf.: 314.
Tel: (36-1) 469-4114, Fax: (36-1) 469-4115, e-mail: okf.tufofelugyeloseg@katved.gov.hu

***Az Országos Tűzmelegelőzési Bizottság (OTB)
2013. évi beszámolója***

1. Előzmények

A nemzeti vagyonban bekövetkező tűzkárok leghatékonyabban a szükséges és elégséges színvonalú, tűzmelegelőzési tevékenység alkalmazásával csökkenthetők. A tűzmelegelőzés 2012-ig elsősorban a hatósági, szakhatósági eljárásokon, hatósági ellenőrzéseken keresztül fejtette ki hatását, ezen tevékenységek eredményessége, siker orientáltsága, valamint az eljárások szakirányítása mindig is fontos szempont volt, de az egységes katasztrófavédelmi szervezeten belül vált igazán hatásossá. A közigazgatási eljárások sajátossága miatt a katasztrófavédelmi ügyintéző (hatóság) egy időpontban egy szervezet vagy gazdasági szereplő (ügyfél) tűzvédelmi helyzetének ellenőrzésére, jobbtására képes. Az ügyfél helyzetéből adódóan a közigazgatási eljárást nyűgnek tekintheti, a hatóság előírásai alól kibűjni igyekszik, mivel azokat elsősorban gazdasági és nem biztonsági szempontok alapján értékeli.

Jogosan merült fel az igény olyan, elsősorban kommunikációs eszközökkel megvalósítható tevékenység iránt, ahol a tűzmelegelőzés fontosságát megértetjük a szervezetekkel és gazdasági szereplőkkel, ahol nem várunk el és nem követelünk meg semmit, de a megcélzott rétegek mégis, jól felfogott érdekeik mentén önként javítanak helyzetükön a biztonság javára.

Ezen indokok miatt alapította meg 2012. december 12-én a BM OKF a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal és a Vidékfejlesztési Minisztériummal közösen az Országos Tűzmelegelőzési Bizottságot (OTB).

2. Az OTB tevékenysége

Az OTB 2013. évi Munkatervében 13 fő feladat szerepel, melyek végrehajtására 5 munkacsoport alakult meg.

Az OTB faladatainak operatív végrehajtására, az OTB-vel azonos szerkezetű 20 területi tűzmelegelőzési bizottság (TTB) megalakult, ügyrendjüket elfogadták. A bizottságok elkészítették 2013. évi munkatervüket, amelyek az OTB feladataihoz illeszkedik. A TTB-k munkájának támogatására a bizottságok ügyvezető elnökei és titkárai részére két alkalommal tartottam értekezletet.

A területi bizottságoktól jelentést kértünk a kommunikációs tevékenységükről. Általánosságban elmondható, hogy a területi bizottságok többsége kezdeményező módon, hatékonyan és kreatívan használják ki a regionális megjelenési lehetőségeket. Jellemző a helyi televízióknak, rádióknak, megyei hírlapoknak vagy online médiumoknak adott interjú, melyek költséghatékonyak, és a televíziós interjúk alatt az OTB által elkészített kampányfilmek is bemutatásra kerülnek. Jó használják ki a TTB-k a különböző rendezvényeken kiállító standdal történő megjelenésekben, és – többnyire saját szervezésű – konferenciák tartásában rejlő lehetőségeket is, ezekhez az OTB különböző szóróanyagok, esetenként a részvételhez szükséges anyagi források biztosításával járult hozzá. Minden bizottság élt a különböző társhatóságok és egyéb szervezetek (erdészet, építési hatóság,

kéményseprő-ipari közszolgáltató) tűzvédelemmel kapcsolatos feladataira vonatkozó figyelem felhívásával. A TTB-k kivétel nélkül kialakították a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok honlapjain az egyéni felületüket, melyen – és a kommunikáció egyéb területein is – az OTB által közzétett tájékoztatók továbbítása jellemző.

Az OTB a **jogi** munkabizottság vezetésére Zellei János urat, a TSZVSZ Magyar Tűzvédelmi Szövetség elnökét kérte fel. A munkabizottság áttekintette azokat a jogszabályokat, amik az első félévben változtak meg, ezek után egységesen megállapítottuk, hogy nincs tudomásunk a változásokból eredő nehézségekről vagy problémákról.

A munkabizottság tagjai egyetértettek abban, hogy az új Országos Tűzvédelmi Szabályzat (OTSZ) megjelenésekor a jelentős változásokat akár országosan bemutatásra kerülő kampányfilmben lenne hasznos népszerűsíteni, mellyel kapcsolatban a hangsúlyozandó elemekről, az új OTSZ megjelenése után tesznek javaslatot.

A **szén-monoxid mérgezések** megelőzésével foglalkozó munkabizottság vezetésére Leikauf Tibor úr, a Magyarországi Kéményseprőmesterek Szövetsége elnöke, az OTB Koordinációs Testületének tagja kapott felkérést. A munkacsoport tisztázta a mérgezések három fő okát (elhanyagolt tüzelőberendezések, leszűkült kémény járatok és a levegő utánpótlás hiánya), és a kommunikációs tervet e három kritikus terület (és megoldás) bemutatására, és a szén-monoxid érzékelők fontosságának hangsúlyozására alapoztuk.

A tájékoztatást az alábbi módszerekkel fogatosítottuk:

- Egy 2 A4 oldal terjedelmű szöveges anyagot állítottunk össze, amely az elrettentés helyett széles körű tényfeltárással, a veszélyforrások ismertetésére, végül tanácsok, javaslatok megtételére irányul, és megérthető a lehető legtöbb olvasó számára. A kiadványt egy rövidebb, gyakorlatilag bemutatkozó kártya formájában is megterveztük. A kiadványokat a tél végi-tavaszi időszakban 2*2000, a 2013-14. évi fűtési időszakban 2*5000 példányban gyártattuk le, melyek többségét a területi tűzmelegelőzési bizottságok fogadják a lakosság részére eljuttatni.
- A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Videoszolgálata forgatott le egy 60 másodperces spotfilmet a CO mérgezés okairól, melyet 28 alkalommal vetített 4 országos sugárzású televízió, ezen kívül a BM OKF honlapján, minden megyei igazgatóság honlapján, és a Youtube-on is megtekinthető. A TTB-k mindegyike felkérte a regionális televíziós csatornákat a spotfilm lejátszására, de mivel a TTB-k önálló költségvetéssel nem rendelkeznek ezért nem tudtak a média szolgáltatásra megbízást adni. Ettől függetlenül a helyi csatornák többsége eleget tett a megkeresésnek, és az OTB spotfilmjét több alkalommal is levetítették, a vetítések számáról (mivel az szívességből történt) nincs pontos információ, összesen kb. 100 megjelenést tudunk így realizálni.
- A TTB-k gyűjtötték össze annak a 2470 db intézmény adatait, melyekben nyitott égésterű gázfogyasztó berendezések találhatóak olyan feltételek között, hogy azok potenciális veszélyt jelentenek a benntartózkodók életére, számukra az OTB 1700 db a vonatkozó szabványnak megfelelő szén-monoxid érzékelőt vásárolt. 2012. április 10-én a BM OKF főigazgatója 25 intézményvezetőnek sajtónyilvános eseményen adta át a berendezéseket, a többi eszköz átadásáról a TTB-k gondoskodtak.
- 2013. október 16-án indult a fűtési időszak 5 hónapján át húzódó kampány, mely során minden budapesti metró kocsiban a szén-monoxid mérgezések megelőzésével kapcsolatos szemléletes infógrafikát helyeztünk el. Az alkalmazott plakátokat a TTB-k rendelkezésére bocsátjuk.

A **szabadtéri égetéssel**, az **erdők tűzvédelmével** illetve az **aratással** foglalkozó munkabizottságok vezetését Dr. Nagy Dániel, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatóság igazgató-helyettese, az OTB Koordinációs Testületének tagja vállalta. Az erdészeti szakemberek tájékoztatása szerint a legtöbb erdőtűz a 2012. év első féléves adatok alapján Borsod-Abaúj-Zemplén megye (32,85%), Heves megye (12,15%), Nógrád megye (7,9%) és Pest megye (7,64%) területén történik, ezért a nyomtatott formájú tájékoztató anyagok esetében az országos szintű tájékoztatás helyett csak az említett megyékre koncentráltunk az alábbi megjelenési módon:

- Óvodai foglalkoztató kiadvány biztosítása az érintett megyék intézményekben (KSH 2011-es adatai szerint 1112 óvodában arányosan körülbelül 30000 nagycsoportos óvodás).
- A3 méretű plakát kiosztása az érintett megyék általános iskoláiban (KSH adatai szerint 835 intézmény). Intézményenként 5-5 darab plakátot gyártattunk le.

Fentiekén túlmenően egy kampányfilm országos sugárzása mellett döntöttünk. A munkabizottság első üléseinek idejében a téli időjárás nem tette azonnal lehetővé saját spotfilm forgatását, ezért kihasználtuk az MTVA által felkínált lehetőséget, és az archívumukból kért és megkapott vágóképek alá az OTB által összeállított narrációt helyeztünk. Ezen első kampányfilmünk március hónapban 8 alkalommal került műsorra az M1 és a DunaTV csatornákon. A márciusi téli időjárás elmúltával a vegetáció hirtelen zöldült ki, így a tavaszi tüzek kialakulási feltételei megszűntek.

Az OTB munkacsoportja a nyári tüzekre új kampányokkal készült. Elkészítettünk egy általános figyelemfelhívó anyagot (infógrafika), amely plakáton, szórólapon vagy más kiadványokon is terjeszthető, tartalma pedig könnyen befogadható, gyorsan megérthető, egyszerre informatív és némileg sokkoló. Saját koncepció alapján az OTB elkészítettett egy rövidebb, három rövid történetet magába foglaló kampányfilmet is, melyet 198 alkalommal mutattak be országos sugárzású televíziós csatornákon.

Mivel a mezőgazdasági betakarítással kapcsolatos kérdések egy meghatározott, szűkebb réteget érintenek, valamint a tavasz végi csapadékos időjárás sem tette kifejezetten indokolttá, ezért e téren nem terveztünk országos kampányt. Felhívtuk a területi tüzmegelezési szervek figyelmét arra, hogy a közigazgatási feladataik során az aratással kapcsolatos előírásokat fokozottan tartsák be. A TTB-k a megyei „aratási koordinációs bizottságok” ülésein is hangsúlyozták a tüzmegelezés jelentőségét.

2013. június 27-én, a hagyományok szerint Péter, Pál napi első aratási napot megelőzően szerveztünk Jászberényben a megyei tüzmegelezési bizottsággal közösen egy aratással kapcsolatos konferenciát, amelyen a regionális szervezeteken (kormányhivatal, falugazdász irodák) kívül országos szervezetek (VM, MAGOSZ, NÉBIH) is képviseltették magukat.

2013. július 11-én Miskolcon szerveztünk a megyei tüzmegelezési bizottsággal közösen egy másik konferenciát, melynek témája az erdők tűzvédelme volt.

A szüretet követően a must erjedése során felszabaduló szén-dioxid minden évben követel halálos áldozatokat. Az OTB ennek megelőzése érdekében egy szöveges tájékoztatóban foglalta össze a veszélyeket, és a megelőzés lehetőségeit, mely tájékoztató az OTB, és a borászattal érintett megyei TTB-k honlapján is megjelent. Mivel ezzel a veszéllyel is egy szűk társadalmi réteg szembesül, ezért országos média kampány indítását nem láttuk indokoltnak. A TTB-k a helyi szüreti ünnepeken folytattak tájékoztató tevékenységet.

Az OTB **oktatási** munkabizottsága a tűzvédelmi oktatás legfontosabb elemeivel kapcsolatban körlevelet készítettett, amit a TTB-k segítségével minden oktatási nevelési intézmény részére eljuttattunk. Újra kell indítani a pedagógusok részére szervezett tűzvédelmi továbbképzéseket, az ezzel kapcsolatos szakmai program összeállítása, a továbbképzések gyakorlati

kivitelezésének finomhangolása folyamatban van. Felhívtuk a területi tűzmelegelőzési bizottságok figyelmét a közösségi szolgálatban rejlő lehetőségekre, ennek érdekében javaslatot tettünk, hogy a tanuló ifjúság közösségi szolgálatteljesítésének katasztrófavédelmi megszervezéséről szóló 11/2013. sz. főigazgatói utasítás 1. mellékletében szerepeljen a területi tűzmelegelőzési bizottság munkájában történő közreműködés 2-3 órában.

Felvettük a kapcsolatot a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal egy esetleges együttműködés lehetőségeiről. Jelenleg folyamatban van egy, a regionális tűzvédelmet érintő alkotói pályázat kiírásának előkészítése is.

A **gázvezetékek** tudatlanságból, vagy gondatlanságból elkövetett átvágását megelőző munkabizottság megállapította a jellemző hibaforrásokat, és azok alapján az OTB elkészítettett egy kampányfilmet. A kampányfilmet országos médiában leadni az érintettek szűk köre miatt nem indokolt, az a honlapunkon keresztül, valamint az OTB és a TTB-k rendezvényein megtekinthető.

Elkészítettünk egy kisfilmet, amely a **társasházak** közlekedőinek biztonságos használatára hívja fel a figyelmet 30 másodpercben, ennek hivatalos bemutatására még nem került sor.

Az OTB munkatervén kívüli feladatként, az **önálló, egységes megjelenés érdekében** megtervezte saját logóját és elkészítette kisarculati kézikönyvét. A logó kb. 30000 szóróajándékon, és 24000 kiadványon jelent meg.

3. Az OTB költségvetése

Az OTB költségvetését az alapítók (BM OKF, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Vidékfejlesztési Minisztérium) által felajánlott évi 20-20 millió forint alkotja. Az első év ebből a szempontból az OTB megalapításának éve, tehát 2012. volt. A költségvetési szabályok szerint a tárgyévi előirányzat felhasználási határideje a következő év június 30, amely határidőt tartani tudunk.

Az OTB a 2012-2013 évekre előirányzott 120 millió forintból 119.349.197,-Ft összegre vállalt kötelezettséget az alábbiak szerint:

- Szóróanyagok (nyomdai anyagok, bögre, toll, kulcstartó, nyakpánt, sapka, póló): 50.695.715,-Ft
- televíziós adásba kerülés, plakátok kihelyezése: 26.028.918,-Ft
- kampányfilmek forgatási költsége: 6.991.350,-Ft
- pénzforgalmi szolgáltatási díj, egyéb technikai költség: 1.341.012,-Ft
- OTB megjelenését biztosító költségek, technikai eszközök beszerzése: 31.835.064,-Ft
- rendezvények terembérleti díja, szervírozás, védőital: 2.457.138,-Ft

A gazdálkodási szabályainkat az Országos Tűzmelegelőzési Bizottság pénzügyi-gazdálkodási jogköreinek gyakorlásáról szóló 8/2013. sz. főigazgatói intézkedés szabályozza. Az intézkedésben foglalt pénzügyi szabályok betartásával kapcsolatban az Ellenőrzési Szolgálatnál az OTB revizori ellenőrzését kezdeményeztünk, mely ellenőrzés kirívó szabálytalanságot nem állapított meg.

Közbeszerzési értékhatárt meghaladó beszerzése az OTB-nek nem volt, a legnagyobb beszerzésünk – 1700 db CO-érzékelő – esetén a nettó összeg 7.999.000,-Ft volt, ennek ellenére bíráló bizottság döntött a berendezés kiválasztásáról. Ebben az esetben és minden egyéb beszerzés során több árajánlatot is bekértünk, az alapján döntöttünk a megrendelésről.

Nyomdai anyagok megrendelésénél *a büntetés-végrehajtási szervezet részéről a központi államigazgatási szervek és a rendvédelmi szervek irányában fennálló egyes ellátási kötelezettségekről, a termékek és szolgáltatások átadás-átvételének és azok ellentételezésének*

rendjéről szóló 44/2011. (III. 23.) Korm. rendelet értelmében jártunk el; az OTB tájékoztató kiadványai a Duna-Mix Kft-nél („BV nyomda”) készültek el azokat az eseteket leszámítva, amikor a Duna-Mix Kft. nyilatkozott, hogy az igényelt méretben vagy minőségben nem tudja az anyagot elkészíteni.

Budapest, 2014. január 10.